

MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA
ÉPÜLETGÉPÉSZETI TAGOZAT

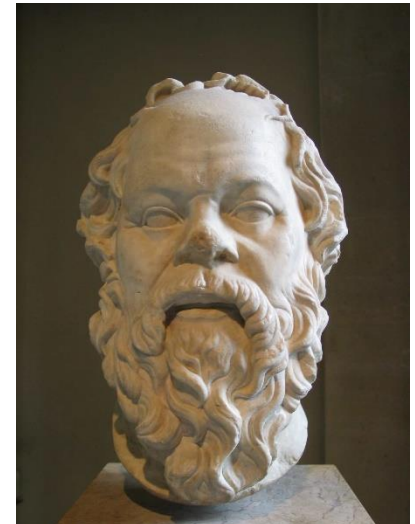

MAGYARORSZÁGI NAPENERGIA TERMELÉS ÉGHAJLATI FELTÉTELEI ÉS KAPCSOLÓDÓ TECHNOLÓGIAI KÉRDÉSEI

CONSTRUMA Szakkiállítás és Vásár
2022. április 6.
Molnár Szabolcs

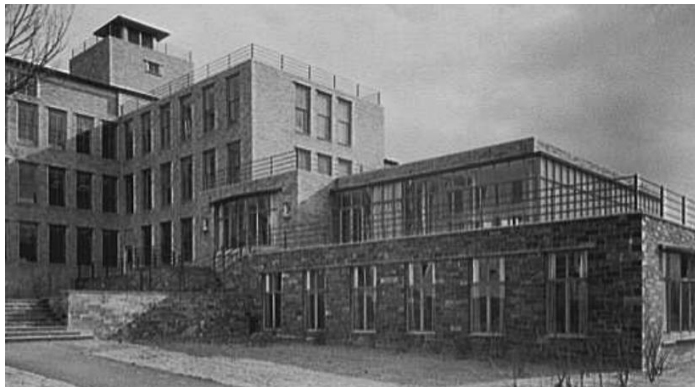
A NAPENERGIA KUTATÁS TÖRTÉNETE I.

- A nap biztosítja az ember életfeltételeinek biológiai alapját, ezért nem csoda, hogy a napkultusz volt a legősibb vallás
- Az óegyiptomi hit alapja a Nap tisztelete volt
- Az egyiptomi napisten, Amon-Ra volt az ország uralkodója, a fáraó, a „nap fia” és ezért a legnagyobb megbecsülést élvezte
- A görögök napistene Héliosz volt
- Szókratész:
  - szolárház
  - tudatos térkiosztás, árnyékoló szerkezetek geometriai méretezése

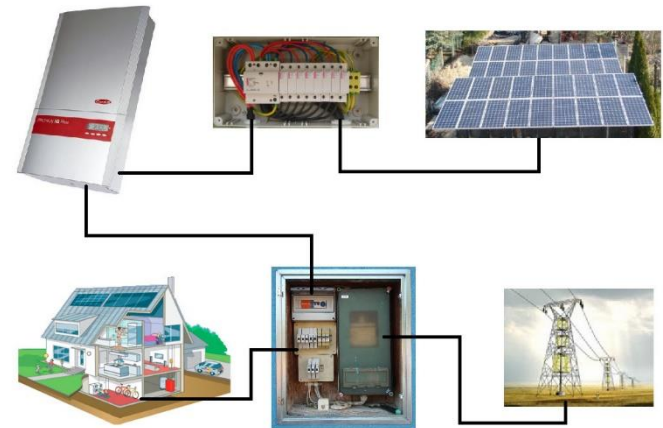
A NAPENERGIA KUTATÁS TÖRTÉNETE II.

- 1933: Tasken, az első nagyobb, kísérleti célokat szolgáló naperőmű
- 1930-1940: A háztartásokban történő közvetlen hasznosításra vonatkozó első kísérletek
- 1954: Szolárcella (napelem) felfedezése a new-yorki Bell-Telephone-Laboratories cég által
- Telkes Mária: A napenergia kutatásának úttörője
- 1993: augusztus havában Budapesten zajlott a napenergia világkongresszus (Imre László professzor)

HELYZETKÉP I.

- Legstabilabb „ingyenes” energiaforrás:
Napállandó 1365 W/m^2 +/- 3 %
- 14,5 perc alatt a Nap annyi energiát sugároz a Földre amennyi az emberiség egy napi energia felhasználása
- A potenciálhoz képes a napenergia hasznosítás aránya kb. 2%
- Napenergia potenciál: $457 \cdot 10^3 \text{ PJ}$ Magyarország átlagos éves energia felhasználása: $\sim 1100 \text{ PJ}$
- **Hazánkban az északi szélesség 45° és 55° között, napenergiából az országos éves energia igény 420-szorosa áll rendelkezésre!**

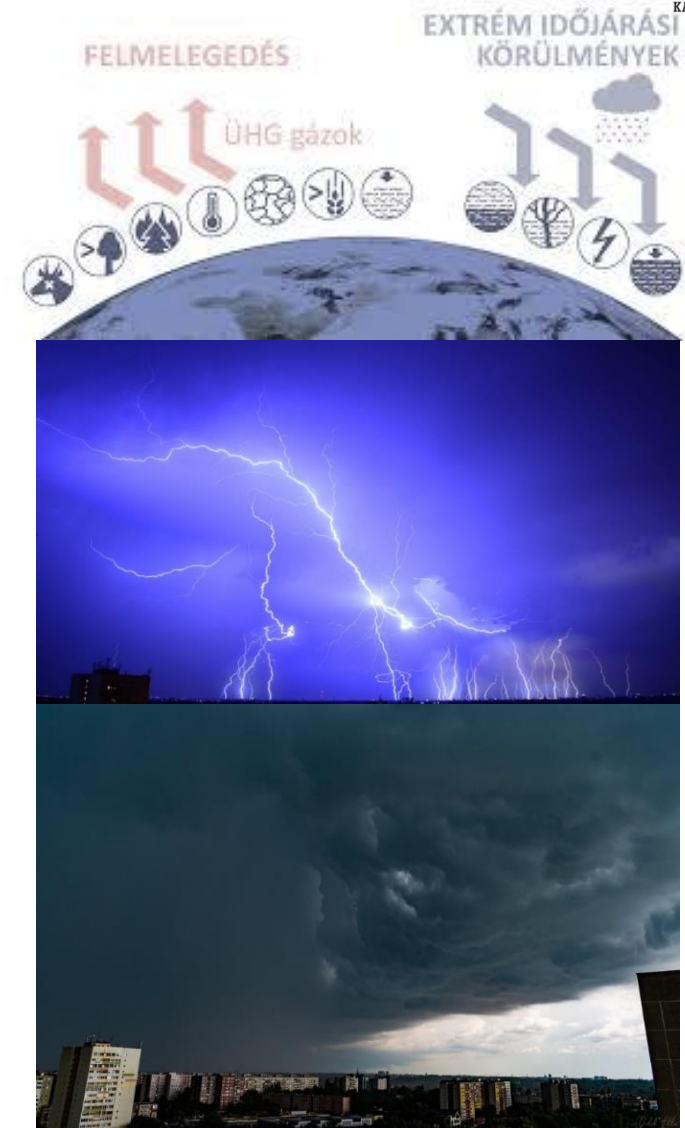
HELYZETKÉP II.

- A naperőművek részaránya egyoldalúan nő
- A Nemzeti Energia Stratégia (NES) 2030-ra 6500 MW-os célértéket irányoz elő
- A hazai mitigációs célok elérésében fontos szerepet tölt be
- Időjárás-függőségük miatt a termelésük nehezen tervezhető
- Éghajlatváltozás okozta változások és a műszaki paraméterek vizsgálata kulcsfontosságú

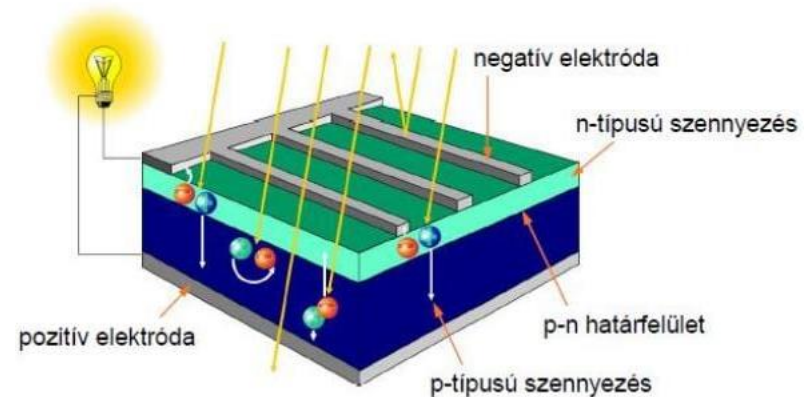
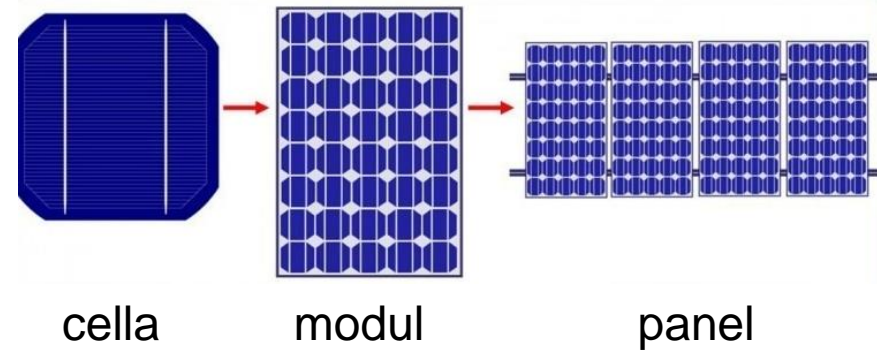
ÉGHAJLATVÁLTOZÁS HATÁSAI ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

- Átlaghőmérséklet emelkedése
- Tengerszint emelkedése
- Vízellátottság megváltozása
- Szélsőséges időjárási események intenzívebbé válása:
  - heves esőzések,
  - árvíz,
  - aszály,
  - hőhullámok,
  - erdőtüzek...

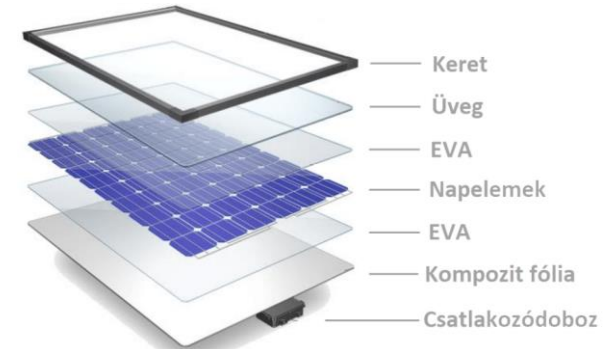
A NAPENERGIA-TERMELŐ RENDSZEREKRE HATÓ ÉGHAJLATI TÉNYEZŐK

- Hőmérséklet
- Légtérnedvesség- és csapadékváltozás
- Felhőzet
- Relatív páratartalom
- Nedvességi beszivárgás
- Szélsőséges időjárási eseményekhez, jégesőhöz köthető sérülések
- Porfelhalmozódás, szennyeződés, és semi arid környezetben előforduló jelenségek

A NAPELEMEK ÉGHAJLATI TÉNYEZŐKRE FOGÉKONY RENDSZERELEMEI

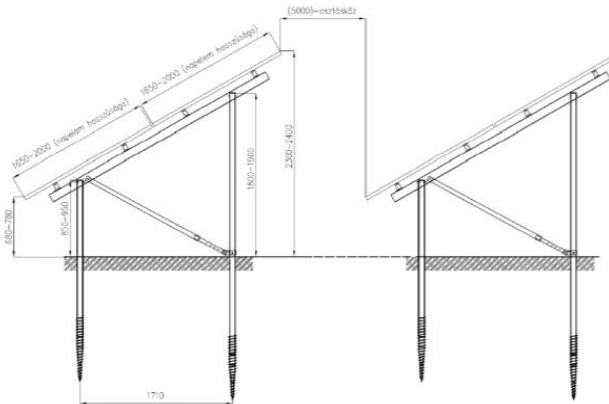
- Napelem modul
- A napelem tartószerkezete
- A PV rendszerhez szükséges kábelek
- Akkumulátor
- Inverter

A c-Si rétegtelt PV cella felépítése

Sérült, lógó kábelek

Napelem modul tartószerkezetei

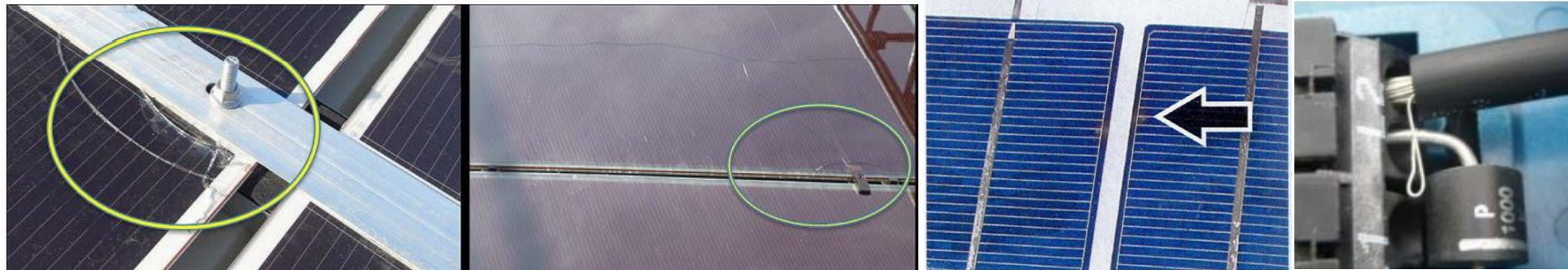
Sérült csatlakozó dobozok

A PV MODUL MEGHIBÁSODÁSAINAK MEGHATÁROZÁSA

**A PV modul meghibásodása olyan hatás,
amely (le)csökkenti a modul teljesítményét!**

- A behatás lehet:
  - átmeneti csökkenést okozó hatás (hiba): „magától megjavul”,
  - tartós
- Esztétikai problémák: nincsenek hatással a PV modulok teljesítményére
- A helytelen kezelésből vagy a helyi környezeti adottságokból adódó problémákat nem tekinthetjük hibának (zöld felület karbantartás, madárürülék)
- Közvetlenül a gyártásból származó modulhiba

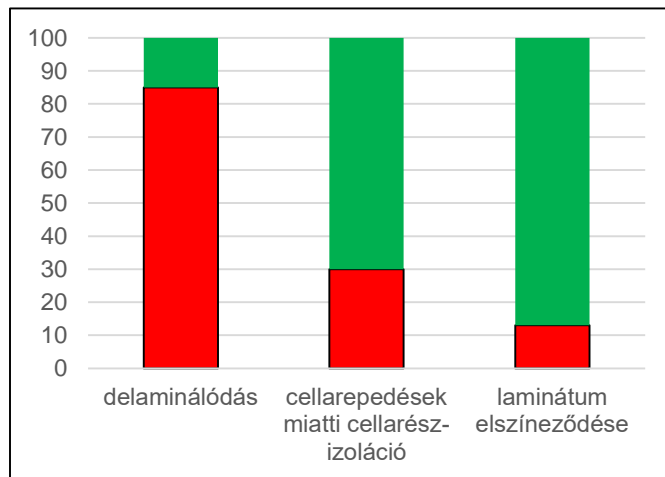
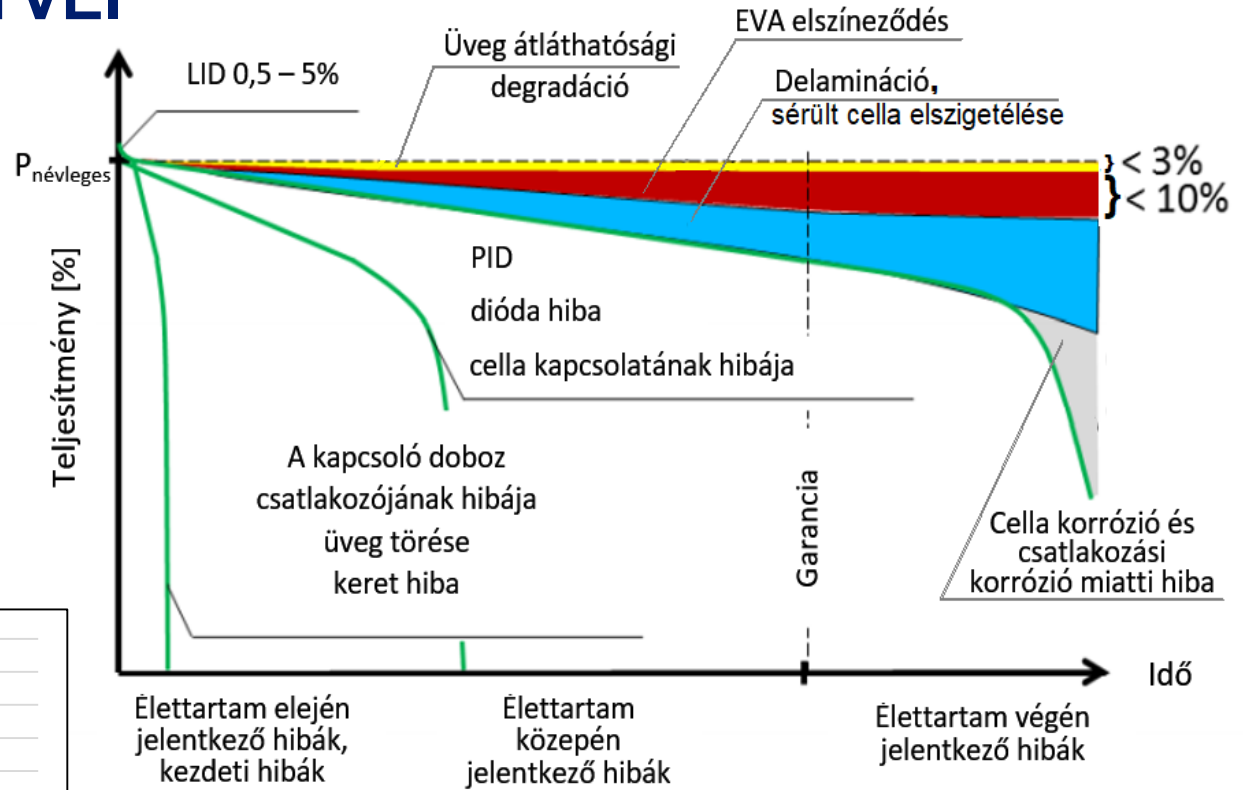

VIZSGÁLATI MÓDSZERTAN

A NAPELEM MODULOK MEGHIBÁSODÁSI FORGATÓKÖNYVEI

- Katartikus esemény ($\Delta\tau \sim$ zérus)
- Degradálódás (időben elhúzódó)

A NAPELEM MODULOK MEGHIBÁSODÁSI FORGATÓKÖNYVEI

A leggyakoribb hibák:

- rétegeltávolodás, delamináció,
- a hátlap tapadásának, kapcsolatának elvesztése,
- a csatlakozódoboz meghibásodása,
- a keret törése,
- az EVA elszíneződése,
- a cellák repedései,
- a „csiga nyomok”,
- az égési nyomok,
- a PID meghibásodás,
- az összekapcsolt cellák és vezetőinek meghibásodása,
- a megkerülő diódák hibái,
- a vékonyfilm-réteg modulok speciális meghibásodásai, mint például
  - a ragasztott csatlakozóknál jelentkező hibák,
  - a sönt forró pontjai,
  - az elülső üveg törése és a hátsó érintkezők lebomlása.
- Frontoldali üveg sérülése

EVA elszíneződése

„csiga nyomok”

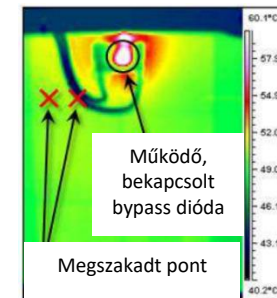
égési nyomok

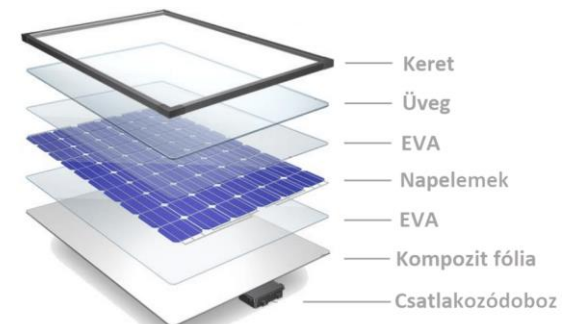
hátlap leválása

rétegeltávolodás

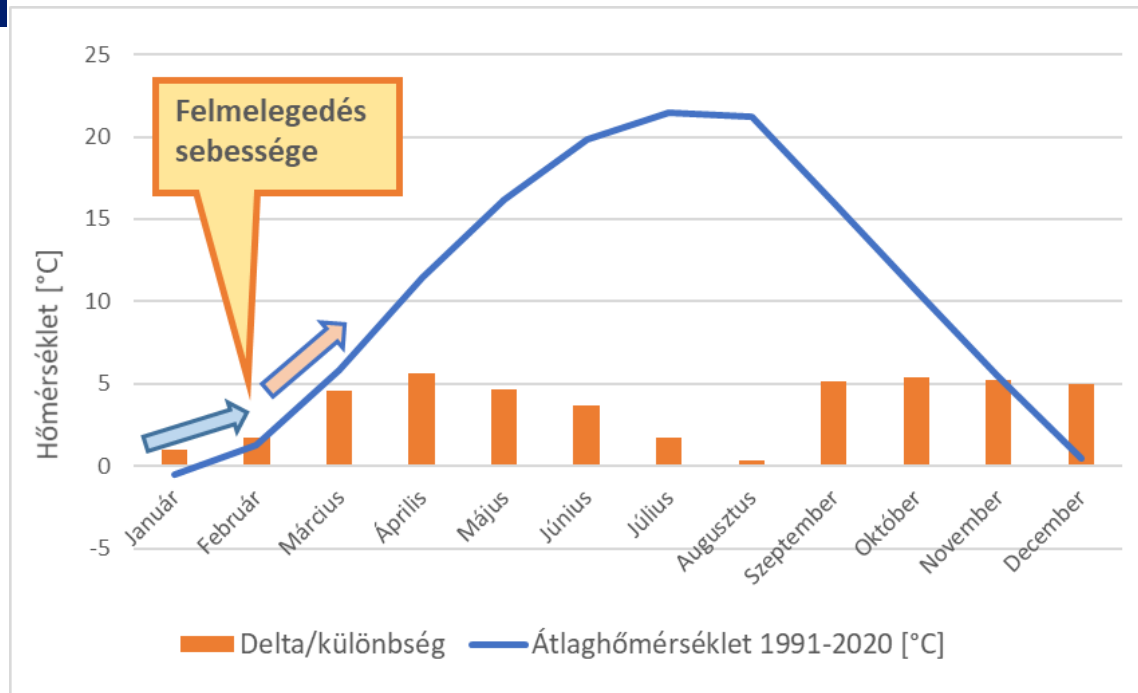
megkerülő dióda hibája

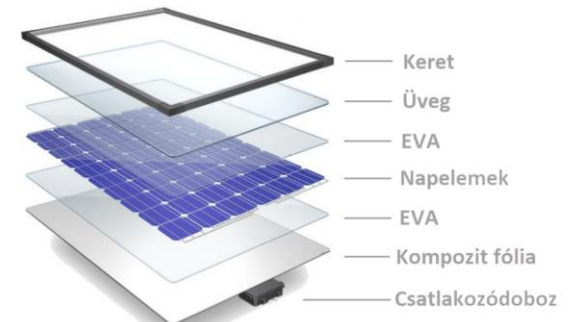
A NAPELEM MODULOK MEGHIBÁSODÁSI FORGATÓKÖNYVEI

A leggyakoribb hibák:

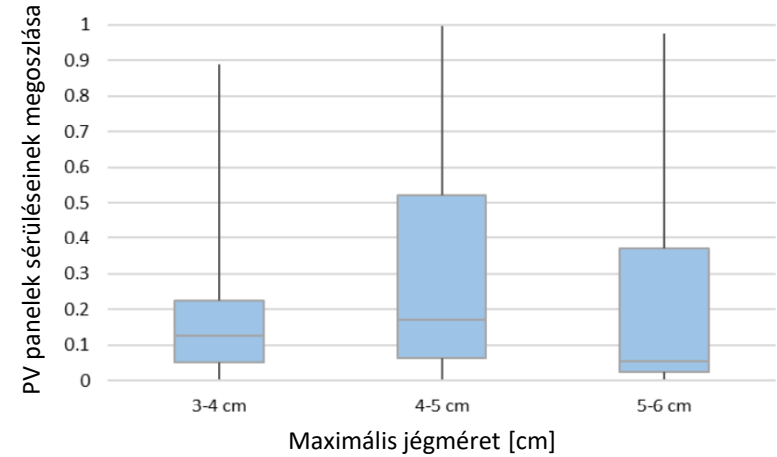
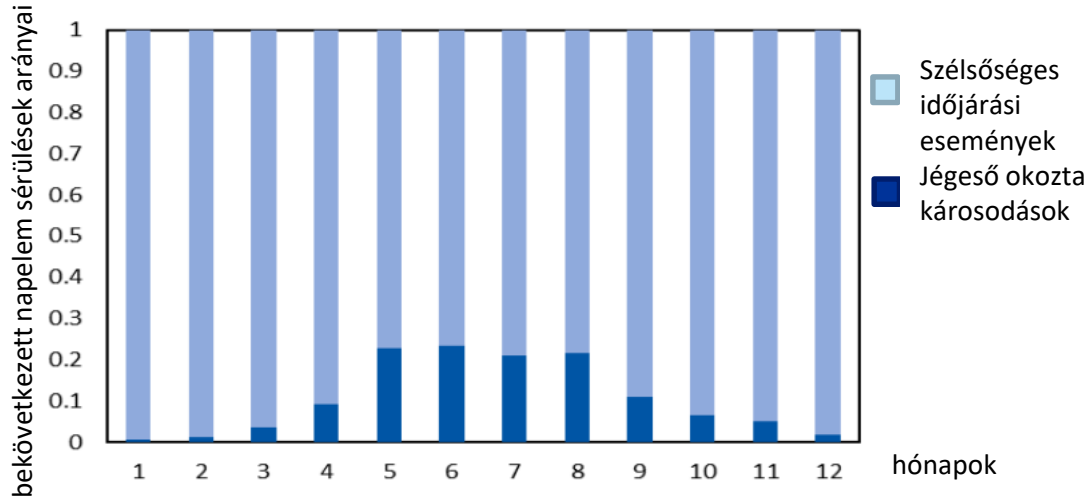
- rétegeltávolodás, delamináció,
- a hátlap tapadásának, kapcsolatának elvesztése,
- a csatlakozódoboz meghibásodása,
- a keret törése,
- az EVA elszíneződése,
- a cellák repedései,
- a „csiga nyomok”,
- az égési nyomok,
- a PID meghibásodás,
- az összekapcsolt cellák és vezetőinek meghibásodása,
- a megkerülő diódák hibái,
- a vékonyfilm-réteg modulok speciális meghibásodásai, mint például
  - a ragasztott csatlakozóknál jelentkező hibák,
  - a sönt forró pontjai,
  - az elülső üveg törése és a hátsó érintkezők lebomlása.
- Frontoldali üveg sérülése

megkerülő dióda hibája

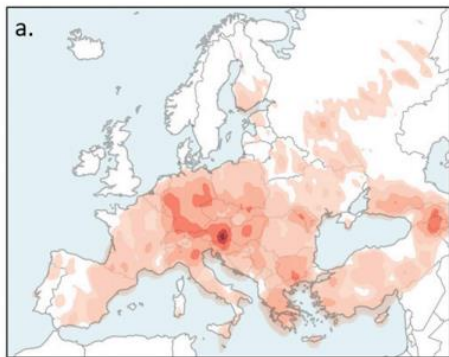

SZÉLSŐSÉGES IDŐJÁRÁSI ESEMÉNYEK - JÉGESŐHÖZ KÖTHETŐ SÉRÜLÉSEK

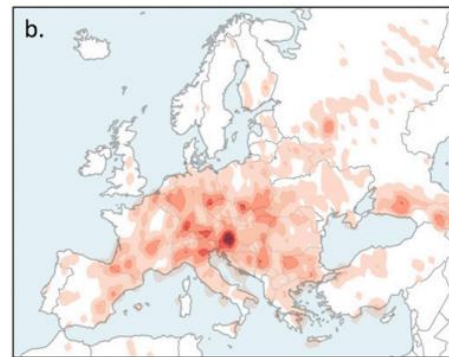

A jégeső okozta károsodások a maximális jégméret

Modul oldala	Ellenállás nyomása [Pa]
Első oldal	5400
Hátsó oldal	2400

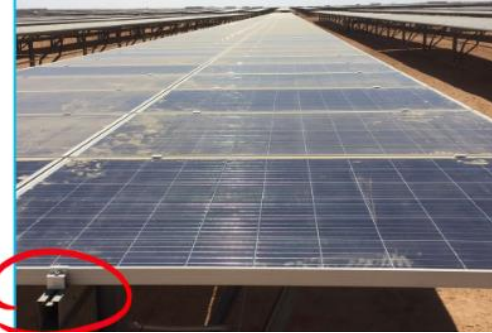
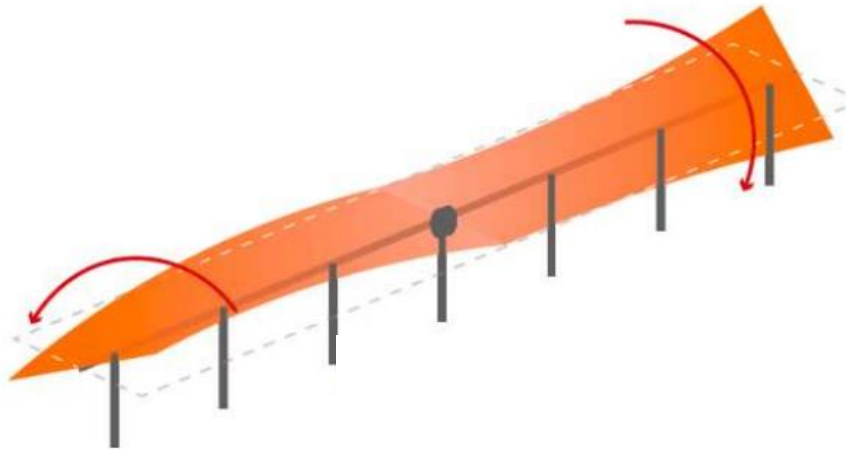

0.1 0.2 0.5 1.0 2.0 3.0 4.0
2 cm-nél nagyobb jégeső napjainak száma

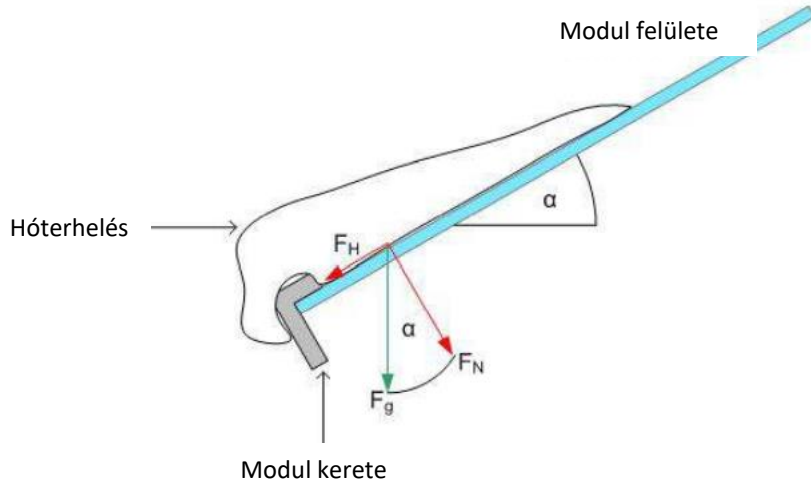
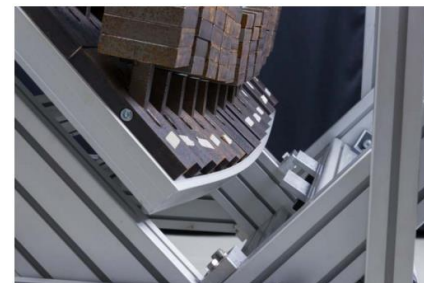
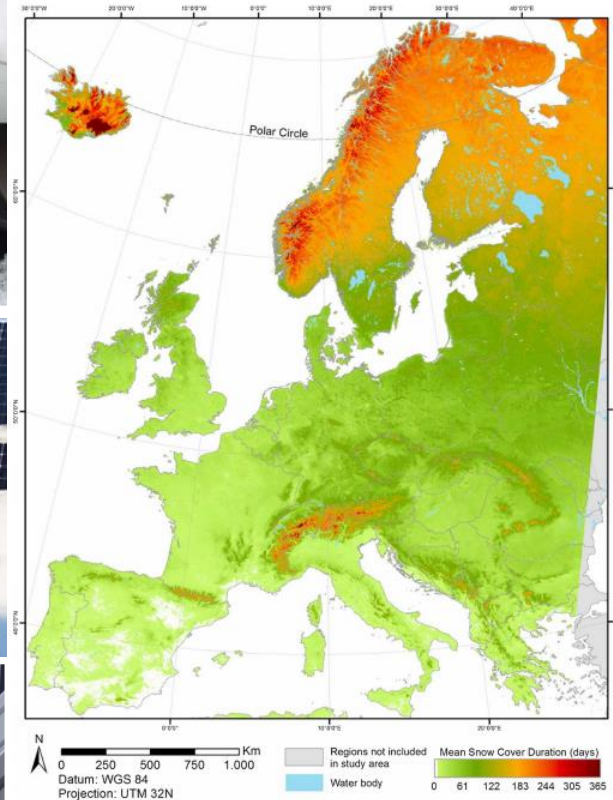
0.01 0.05 0.10 0.20 0.30 0.40 0.50
5 cm-nél nagyobb jégeső napjainak száma

SZÉLSŐSÉGES IDŐJÁRÁSI ESEMÉNYEK – SZÉLHEZ KÖTHETŐ SÉRÜLÉSEK

*A 2017-es Maria hurrikánban megsérült – és
gyakorlatilag tönkrement – Puerto Rico-i napelem park*

A HAVAZÁS HATÁSAI A NAPELEMEKRE

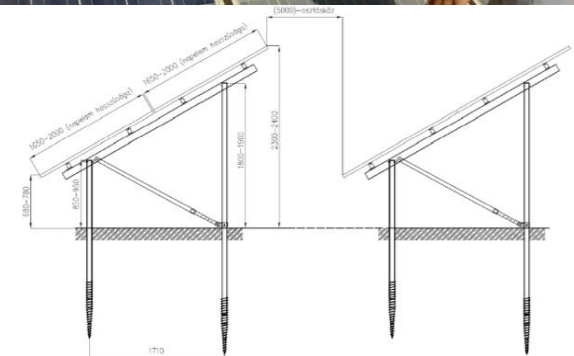

EGYÉB IDŐJÁRÁSI ESEMÉNYEK HATÁSAI

A PID-et számos környezeti, klimatikus tényező befolyásolja, melyeket az alábbi felsorolásban foglaljuk össze:

- A. A hőmérséklet befolyásolja:
  - a. Felületi vezetőképességet,
  - b. szivárgási áram értékét,
  - c. az ion mobilitást,
  - d. a kémiai reakcióképességet.

- B. A páratartalom, eső és páralecsapódás befolyásolja:
  - a. A felület és az üveghordozó tömeg vezetőképességét,
  - b. a szivárgási áram értékét.

- C. A napsugárzás és annak eloszlása befolyásolja:
  - a. Az energiahozamot, vagyis a modul teljesítményét.

- D. Az aeroszol összetétele. Az aeroszol gáznemű közeg és benne finoman diszpergált (eloszlott) szilárd vagy cseppfolyós részecskék együttes rendszere. Ennek a rendszernek az összetétele befolyásolja:
  - a. A felületi vezetőképességet,
  - b. szivárgási áram értékét.

NEM ÚSSZUK MEG, HOGY GONDOLKOZZUNK...

MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA
ÉPÜLETGÉPÉSZETI TAGOZAT

**KÖSZÖNÖM SZÉPEN
MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!**

Molnár Szabolcs
szabolcsmo@gmail.com
+36 20 439 83 51